

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **Mgr. V. B.,** zast. Mgr. Lenkou Tomkovou, advokátkou se sídlem Čéčova 11, České Budějovice, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení,** se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 15. 8. 2016, č. j. 2 Ad 12/2016 - 45,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovaná **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Rozhodnutím žalované ze dne 2. 10. 2015, č. j. X, byl žalobci přiznán starobní důchod ode dne 1. 11. 2014 ve výši 1661 Kč měsíčně podle § 29 odst. 1 písm. d) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, v relevantním znění, s přihlédnutím k čl. 12, čl. 16 odst. 1 a čl. 30 odst. 3 Smlouvy mezi Českou republikou a Ruskou federací o sociálním zabezpečení č. 57/2014 Sb. m. s. (dále jen „Smlouva“). Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce námitky, které žalovaná rozhodnutím ze dne 7. 12. 2015 č. j. X, zamítla a napadené rozhodnutí potvrdila.

[2] Proti rozhodnutí žalované o námitkách podal žalobce žalobu u Krajského soudu v Českých Budějovicích, který ji rozsudkem ze dne 15. 8. 2016, č. j. 2 Ad 12/2016 - 45, zamítl. V odůvodnění rozsudku krajský soud konstatoval, že mezi účastníky je sporná otázka, zda má být žalobci zhodnocena doba pojištění přede dnem 31. 12. 2008. Krajský soud přitom dospěl k závěru, že žalovaná danou otázku posoudila správně dle čl. 30 odst. 3 Smlouvy ve spojení s čl. 13 Ujednání mezi Ministerstvem práce a sociálních věcí České republiky a Ministerstvem práce a sociální ochrany Ruské federace k provádění Smlouvy ze dne 8. 12. 2011 (č. 58/2014 Sb. m. s. dále jen „prováděcí ujednání“), pokud shledala, že

státem příslušným pro hodnocení dob pojištění získaných do 31. 12. 2008 je Ruská federace. V daném případě žalobce uplatnil žádost o starobní důchod dne 27. 11. 2014, přičemž k rozhodnému dni 31. 12. 2008 měl trvalé bydliště na území Ruské federace a k udělení povolení k trvalému pobytu na území České republiky před 1. 1. 2009 nebylo možné dle čl. 13 prováděcího ujednání přihlédnout, neboť k odhlášení žalobce z evidence na území Ruské federace došlo až po 31. 12. 2008. Krajský soud dále označil za nedůvodnou námitku, dle níž měla být aplikována směrnice Rady 2003/109/ES ze dne 25. 11. 2003 o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty (dále jen „směrnice 2003/109/ES“). Krajský soud zdůraznil, že v daném případě byl žalobci správně přiznán důchod dle Smlouvy a prováděcího ujednání, přičemž Smlouva neodkazuje na použití mezinárodních smluv či dohod.

II. Obsah kasační stížnosti, vyjádření žalované, replika

[3] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodů, které podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., ve skutečnosti stěžovatel namítal rovněž důvod dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Stěžovatel měl za to, že se krajský soud nedostatečně vypořádal s jeho námitkami spočívajícími v tom, že žalovaná nezhodnotila možnost stanovenou v čl. 7 prováděcího ujednání přihlédnout při výpočtu výše důchodu k dobám pojištění, které před 1. 11. 2014 nebyly hodnoceny ani jedním ze smluvních států. V Ruské federaci mu byl důchod vypočten od roku 1966 do roku 1992, a to podle zákona o účastnících černobylské katastrofy, tudíž k uvedené době v Ruské federaci ani nemůže být přihlédnuto.

[4] Stěžovatel měl dále za to, že vzhledem k tomu, že měl trvalý pobyt na území ČR, kde rovněž splnil podmínku jednoho roku pojištění, a současně mu za dané období nebyl přiznán důchod druhou smluvní stranou, měla být daná doba pojištění dle čl. 30 odst. 3 Smlouvy zohledněna Českou republikou.

[5] Stěžovatel dále spatřoval pochybení žalované v tom, že rozhodla pouze na základě Smlouvy a nikterak nereflektovala směrnici Rady 2003/109/ES, která v čl. 11 odst. 1 písm. d) přiznává dlouhodobě pobývajícím rezidentům rovné zacházení v porovnání se státními příslušníky členského státu v oblasti sociálního zabezpečení, sociální podpory a sociální ochrany podle vnitrostátních předpisů. Stěžovateli přitom dne 3. 1. 2008 Policie ČR, Oblastní ředitelství služby cizinecké policie České Budějovice, vydala rozhodnutí o přiznání právního postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta dle § 83 odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů. Podle stěžovatele je zásadní čl. 3 odst. 3 písm. a) citované směrnice, dle něhož se daná směrnice použije, aniž jsou dotčena výhodnější ustanovení „*dvoustranných a vícestranných dohod mezi Společenstvím nebo Společenstvím a jeho členskými státy na jedné straně a třetími zeměmi na straně druhé*“. Krajský soud tedy dle stěžovatele mohl aplikovat danou směrnici, aniž by byla dotčena výhodnější ustanovení Smlouvy.

[6] K požadavku odhlášení z evidence na území Ruské federace stěžovatel uvedl, že ho učinit nemohl zejména z toho důvodu, že v době pobytu na území České republiky měl vyživovací povinnost k nezletilým dětem pobývajícím v Ruské federaci, která byla plněna prostřednictvím důchodu dle zákona o účastnících černobylské katastrofy, na který by pak

již neměl nárok. Na území České republiky pak měl jen povolení k pobytu, obával se nejisté budoucnosti a nevěděl, zda se po nějaké době na území Ruské federace nevrátí. V roce 1992 stěžovatel rovněž nemohl předvídat vznik Smlouvy, která by se vztahovala na pozdější přiznání starobního důchodu za odpracované roky v České republice.

[7] Stěžovatel zdůraznil, že od roku 1992 řádně odváděl platby do sociálního systému, bydlel na území ČR a od 29. 11. 2002 zde má trvalý pobyt, odpracovaná léta v období 1992 – 2008 ovšem nebyla zohledněna českou ani ruskou stranou a stěžovatel tak v současné době žije pod hranicí životního minima. Stěžovatel má za to, že stát, v jehož prospěch odváděl dávky, by měl nést odpovědnost za rovné zacházení se svými občany. V tomto duchu byl stěžovatel vyrozuměn rovněž v přípise z Ruské federace ze dne 8. 3. 2016.

[8] Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[9] Žalovaná ve svém vyjádření ke kasační stížnosti předně zdůraznila, že stěžovatel v předmětné věci nezpochybnil skutečnost, že nabyl české občanství až dne 26. 9. 2014, tudíž do dne 25. 9. 2014 měl občanství Ruské federace. Jestliže podle čl. 13 prováděcího ujednání se má za to, že pojištěnec měl ke dni 31. 12. 2008 trvalé bydliště na území toho smluvního státu, jehož byl k uvedenému dni občanem, pak v daném případě měl stěžovatel trvalé bydliště na území Ruské federace. Ostatně toto neodhlášení stěžovatel v kasační stížnosti sám uvádí a pouze navíc udává důvody, proč k němu nemohlo dojít. Aniž by žalovaná chtěla snižovat sociální důvody, které stěžovatele vedly k ponechání si občanství Ruské federace, nelze opomenout, že občanství smluvního státu je kolizním kritériem Smlouvy. Jestliže tedy stěžovatel měl ke dni 31. 12. 2008 zcela prokazatelně občanství Ruské federace, dle článku 13 prováděcího ujednání hodnotí dobu pojištění (zaměstnání) získanou do 31. 12. 2008 ruský nositel pojištění.

[10] K námitce vztahující se k aplikaci směrnice 2003/109/ES pak žalovaná podotkla, že samotná Smlouva žádné odkazy na podpůrné použití dalších mezinárodních smluv či dohod neobsahuje. Na přiznání starobního důchodu stěžovatele tak mohly být dle žalované aplikovány pouze Smlouva a prováděcí ujednání.

[11] Žalovaná má proto za to, že bylo postupováno v souladu s platnými právními předpisy, a navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

[12] Stěžovatel ve svém následném vyjádření zaslaném soudu opětovně poukázal na nespravedlnost, kterou pociťuje v důsledku aplikace Smlouvy, a požadoval, aby nedostatky Smlouvy byly soudem odstraněny. Stěžovatel dále vyjádřil své přesvědčení, že státní důchod, který pobírá podle zákona o účastnících černobylské katastrofy, není důchodem, který by byl upraven Smlouvou.

[13] Ve svém dalším vyjádření stěžovatel zopakoval, že mu za období let 1992 - 2008, kdy odváděl pojistné do českého sociálního systému, měl být přiznán důchod v ČR, který nelze odůvodňovat tím, že se stěžovatel měl vzdát v Ruské federaci důchodu za likvidaci

černobylské katastrofy. Povinnost české strany zohlednit uvedené období dle stěžovatele vyplývá rovněž z čl. 12 a čl. 15 Smlouvy.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[14] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána oprávněnou osobou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[15] Nejvyšší správní soud dále posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[16] Nejvyšší správní soud v prvé řadě neshledal důvodnou námitku stěžovatele, podle níž se krajský soud nedostatečně vypořádal s žalobními body. Krajský soud se k jednotlivým námitkám uplatněným v žalobě sice stručně, nicméně přezkoumatelně vyjádřil, správnost jeho posouzení je hodnocena níže.

[17] Předmětem sporu v projednávané věci je režim dob pojištění získaných přede dnem 31. 12. 2008, které stěžovatel nabyl na území ČR, a otázka, zda tyto doby pojištění byla žalovaná oprávněna a povinna zohlednit.

[18] Mezi účastníky není sporné, že stěžovatel pobírá ode dne 30. 11. 1999 předčasný důchod z Ruské federace, který mu byl vypočten od roku 1966 do roku 1992 na základě zákona o účastnících černobylské katastrofy. V roce 1992 se stěžovatel přemístil do ČR, kde byl výdělečně činný, získal zde dne 29. 11. 2002 trvalý pobyt a dne 26. 9. 2014 nabyl české občanství. Ke dni 31. 12. 2008 byl přitom stěžovatel hlášen jak k pobytu na území ČR, tak současně i v Ruské federaci, z jejíž evidence se stěžovatel do té doby neodhlásil.

[19] Z čl. 30 odst. 3 Smlouvy, který patří mezi její přechodná ustanovení, vyplývá, že „[p]*ro stanovení nároků na důchody a dávky podle této smlouvy se přihlédne také k dobám pojištění (zaměstnání), které byly získány před vstupem této smlouvy v platnost. Přitom doby pojištění (zaměstnání) získané do 31. prosince 2008 na území jedné ze smluvních stran vezme v úvahu ta smluvní strana, na jejímž území měla osoba k tomuto dni trvalé bydliště, avšak pouze v rozsahu, ve kterém nejsou tyto doby již zhodnoceny pro stanovení výše důchodu nebo dávky přiznané druhou smluvní stranou, a za předpokladu, že daná osoba získala k uvedenému datu alespoň 1 rok pojištění podle právních předpisů smluvní strany, která má podle tohoto odstavce doby pojištění (zaměstnání) vzít v úvahu. Pokud nebude tato podmínka splněna, doby pojištění (zaměstnání) vezme v úvahu ta smluvní strana, podle jejíchž právních předpisů byly skutečně získány*“.

[20] Definici místa trvalého bydliště podle Smlouvy upravuje čl. 13 prováděcího ujednání. Podle čl. 13 odst. 1 prováděcího ujednání platí, že „[p]*ro účely provádění Smlouvy se má za to, že pracovníci a jejich rodinní příslušníci legálně trvale bydlí nebo přechodně*

pokračování

pobývají na území smluvních stran své státní příslušnosti, nepředloží-li doklady potvrzující trvalé bydliště nebo přechodný pobyt na území druhé smluvní strany a odhlášení z evidence na území smluvní strany své státní příslušnosti. Při tom legální trvalé bydliště nebo přechodný pobyt a odhlášení z evidence na území smluvních stran se posuzuje na základě dokladů a v souladu s postupem stanoveným právními předpisy příslušné smluvní strany". Podle čl. 13 odst. 2 prováděcího ujednání „[u]*stanovení odstavce 1 tohoto článku se použijí také pro účely určení místa trvalého bydliště ke dni 31. prosince 2008 pro účely provádění článku 30 odstavce 3 Smlouvy* ".

[21] Z citovaných ustanovení tedy vyplývá, že pro určení režimu dob pojištění do 31. 12. 2008 je rozhodné pouze místo trvalého bydliště pracovníka, a to právě ke dni 31. 12. 2008 (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 3. 2017, č. j. 9 Ads 228/2016 – 28, či ze dne 30. 3. 2017, č. j. 1 Ads 330/2016 – 28, všechna zde citovaná rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Pro určení místa trvalého bydliště přitom zavádí čl. 13 prováděcího ujednání domněnku místa trvalého bydliště ve státě, jehož byl pracovník k rozhodnému datu příslušníkem, kterou lze vyvrátit pouze předložením dokladů o trvalém bydlišti na území druhé smluvní strany a zároveň o odhlášení z evidence na území smluvní strany své státní příslušnosti.

[22] Stěžovatel ovšem v nyní posuzovaném případě nesplnil právě podmínku odhlášení z evidence na území Ruské federace, a proto za stát jeho trvalého bydliště ve smyslu čl. 30 odst. 3 Smlouvy ve spojení s čl. 13 prováděcího ujednání bylo třeba považovat stát jeho státní příslušnosti, jímž k rozhodnému dni 31. 12. 2008 byla právě Ruská federace.

[23] Pokud jde o stěžovatelem uváděné důvody, na jejichž základě se nemohl v dané době odhlásit z evidence na území Ruska (tj. pobírání důchodu dle zákona o účastnících černobylské katastrofy, prostřednictvím něhož plnil vyživovací povinnost k nezletilým dětem, a nejistota stěžovatele, zda bude moci v ČR zůstat), jsou tyto důvody z hlediska aplikace příslušného kolizního pravidla irelevantní (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 1. 2018, č. j. 5 Ads 231/2017 – 23).

[24] Jak ve svém rozsudku ze dne 9. 3. 2017, č. j. 9 Ads 228/2016 - 28, k čl. 13 prováděcího ujednání poznamenal Nejvyšší správní soud: „*Citované ustanovení není žádné svévolně vytvořené pravidlo, jak je v kasační stížnosti naznačeno. Jedná se o ujednání mezi ústředními orgány české a ruské státní správy, které navazuje na smlouvu, s jehož přijetím samotná smlouva počítá (viz její čl. 23) a jehož cílem je upřesnit postupy při aplikaci smlouvy v praxi. Článek 13 konkrétně definuje místo trvalého bydliště pracovníka tak, aby bylo možné určit právě jedno takové místo, čímž přispívá k naplnění základního účelu smlouvy – určení právě jednoho státu, který vezme určité doby pojištění v úvahu.*" Zdejší soud v citovaném rozsudku dále podotkl, že čl. 30 odst. 3 Smlouvy i čl. 13 prováděcího ujednání je třeba aplikovat a interpretovat v souladu s jejich dikcí, která svědčí o jednoznačné vůli smluvních stran, přičemž zdůraznil, že „*změna režimu dob pojištění získaných do 31. 12. 2008 a po tomto datu nevede k tomu, že by byl některým pracovníkům starobní důchod upírán,* [...] *mění se pouze pravidla pro určení státu, který má vzít tyto doby pojištění v úvahu*".

[25] Na základě výše uvedeného tak Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem dospěl k závěru, že žalovaná nemohla zohlednit doby pojištění získané stěžovatelem do 31. 12. 2008, ačkoliv byly získány na území ČR, neboť podle čl. 30 odst. 3 Smlouvy tyto doby má vzít v úvahu ta strana Smlouvy, na jejímž území měl stěžovatel k rozhodnému dni trvalé bydliště, jak je vymezeno pro účely Smlouvy v čl. 13 prováděcího ujednání. Vzhledem k tomu, že ke dni 31. 12. 2008 byl stěžovatel hlášen k pobytu jak v ČR, tak v Rusku, přičemž současně nebyl odhlášen z evidence v zemi své státní příslušnosti, považuje se za zemi jeho trvalého bydliště země, jíž byl k danému dni občanem.

[26] Žalovaná tedy nikterak nepochybila, pokud shledala, že doby pojištění získané přede dnem 31. 12. 2008 je povinen zohlednit ruský nositel pojištění.

[27] Nedůvodná je rovněž námitka stěžovatele, v níž žalované vytýká, že nezhodnotila možnost stanovenou v čl. 7 prováděcího ujednání přihlédnout při výpočtu výše důchodu k dobám pojištění, které před 1. 11. 2014 nebyly hodnoceny ani jedním ze smluvních států.

[28] Podle čl. 7 prováděcího ujednání „[u]*stanovení článku 30 odstavce 4 Smlouvy nevylučuje možnost přihlédnout při výpočtu výše důchodu k dobám pojištění (zaměstnání), které nebyly hodnoceny při výpočtu výše důchodu ani jednou ze smluvních stran před vstupem této Smlouvy v platnost*“, přičemž zmíněný čl. 30 odst. 4 Smlouvy uvádí, že „[d]*ůchody a dávky přiznané před vstupem této smlouvy v platnost nebudou přepočítávány*“.

[29] Již z dikce těchto ustanovení tedy vyplývá, že smyslem čl. 7 prováděcího ujednání není modifikace kolizního pravidla obsaženého v čl. 30 odst. 3 Smlouvy ve spojení s čl. 13 prováděcího ujednání, nýbrž dané ustanovení toliko zakotvuje možnost, aby příslušný členský stát mohl přepočítat již dříve přiznanou výši důchodu v případě, kdy by dané doby jinak nebyly zohledněny ani jednou smluvní stranou. Jinými slovy čl. 7 prováděcího ujednání nezakládá pravomoc ČR zohlednit doby pojištění získané před 1. 11. 2014, nýbrž umožňuje ruskému nositeli pojištění, aby přepočítal stěžovateli již dříve přiznanou výši důchodu za účelem zohlednění dob pojištění získaných na území ČR. Obdobně na posuzovanou otázku, kdo je povinen zohlednit dobu pojištění získanou do 31. 12. 2008, nedopadají ani čl. 12 či 15 Smlouvy, jimiž stěžovatel rovněž argumentoval.

[30] Pokud je o námitku, podle níž státní důchod, který stěžovatel pobírá v Ruské federaci podle zákona o účastnících černobylské katastrofy, není důchodem, který by byl upraven Smlouvou, lze konstatovat, že i kdyby tomu tak skutečně bylo, nic by to neměnilo na tom, že stěžovatel odpracoval příslušné doby pojištění rovněž na území Ruské federace a tedy splňuje podmínku uvedenou v čl. 30 odst. 3 Smlouvy, neboť získal k 31. 12. 2008 *„alespoň 1 rok pojištění podle právních předpisů smluvní strany, která má podle tohoto odstavce doby pojištění (zaměstnání) vzít v úvahu“* a kterou je na základě kolizního kritéria trvalého bydliště Ruská federace.

[31] Pokud jde o námitku nereflektování směrnice 2003/109/ES, je třeba v prvé řadě zdůraznit, že stěžovatelem namítaný čl. 3 odst. 3 písm. a) této směrnice na aplikaci Smlouvy vůbec nedopadá, protože se týká mezinárodních smluv, které uzavřelo buďto výlučně Společenství (nyní Unie) s třetími zeměmi, nebo tzv. smíšených smluv, které uzavřely Společenství (Unie) a členské státy na straně jedné a třetí země na straně druhé,

pokračování

což není případ Smlouvy uzavřené výlučně mezi Českou republikou a Ruskou federací. Na Smlouvu nedopadá ani čl. 3 odst. 3 písm. b) směrnice 2003/109/ES, který se sice vztahuje na mezinárodní smlouvy mezi členskými státy a třetími zeměmi, ovšem pouze pokud byly uzavřeny před vstupem této směrnice v platnost, což opět není případ Smlouvy.

[32] I kdyby se ovšem hypoteticky citovaná ustanovení na použití Smlouvy vztahovala, nevyplývalo by z nich skutečně nic jiného, než že nebrání aplikaci případných ustanovení Smlouvy, která by byla pro dlouhodobě pobývající rezidenty výhodnější, než co jim zajišťuje směrnice, nikoliv však to, že by měl být právě na základě těchto ustanovení směrnice způsob provádění Smlouvy jakkoli modifikován.

[33] Navíc hlavním účelem této směrnice je zajistit státním příslušníkům třetích zemí, kteří získali postavení dlouhodobě pobývajících rezidentů, rovné zacházení v porovnání se státními příslušníky dotčeného členského státu, a to v oblastech vyjmenovaných v bodech a) až h) čl. 11 citované směrnice, mezi nimiž je pod písm. d) uvedeno „*sociální zabezpečení, sociální podpora a sociální ochrana podle vnitrostátních právních předpisů*“ (navíc ovšem podle odst. 4 cit. ustanovení mohou členské státy omezit rovné zacházení v oblasti sociální podpory a sociální ochrany na základní dávky, což znamená, že mají povinnost garantovat dlouhodobě pobývajícím rezidentům v případě splnění zákonných podmínek přístup právě jen k základním dávkám, nikoliv to, že by měly těmto osobám garantovat starobní důchod ve výši přesahující tyto základní dávky, jak mylně dovozuje stěžovatel).

[34] V daném ohledu je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury Soudního dvora vyžaduje zásada rovného zacházení, aby se srovnatelnými situacemi nebylo zacházeno odlišně a s odlišnými situacemi stejně, není-li takové zacházení objektivně odůvodněno (viz např. rozsudek Soudního dvora ze dne 7. 7. 2009, *S. P. C. M. a další*, C - 558/07, ECLI:EU:C:2009:430, bod 74, či ze dne 4. 6. 2015, *P a S*, C-579/13, ECLI:EU:C:2015:369, bod 41).

[35] V dané věci ovšem Nejvyšší správní soud neshledal, že by zásada rovného zacházení s dlouhodobě pobývajícími rezidenty (jímž navíc stěžovatel od doby, kdy získal české občanství, již není) byla postupem žalované narušena, neboť i osoba, která by byla k datu 31. 12. 2008 českým občanem a zároveň by se na ni vztahovala Smlouva, by podléhala shodným kolizním kritériím Smlouvy jako stěžovatel pro posouzení, zda má být období před uvedeným datem zohledněno pro přiznání starobního důchodu českou, nebo ruskou stranou. Skutečnost, že samotná státní příslušnost k uvedenému datu je součástí těchto kolizních kritérií, na tomto závěru o jejich nediskriminačním charakteru nic nemění, neboť dopadají na občany ČR i Ruské federace shodným způsobem. Jak již bylo uvedeno výše, účelem stěžovatelem zpochybňovaných ustanovení je určit právě a jen jeden stát příslušný k zohlednění určité doby pojištění a zabránit tomu, aby získané doby pojištění nebyly zohledněny dvakrát. Smyslem citované směrnice přitom zjevně není měnit neutrálně formulovaná kolizní ustanovení dvoustranných dohod v oblasti sociálního zabezpečení, neboť právě takový postup by vedl k tomu, že srovnatelné situace budou podrobeny odlišné právní úpravě.

[36] Ani tato námitka tedy není důvodná.

[37] Byť Nejvyšší správní soud chápe, že se stěžovateli může jevit jako nelogické a nespravedlivé, aby konkrétní doba pojištění získaná na území jednoho smluvního státu byla pro účely výpočtu důchodu zohledněna druhým smluvním státem, daný postup je důsledkem řádné aplikace pozitivního práva a nelze v něm spatřovat pochybení žalované. Aplikace předmětného kolizního pravidla přitom neznamená, že by stěžovateli nenáležel důchod za doby pojištění získané přede dnem 31. 12. 2008, má pouze za následek, že k jejich zohlednění je příslušný ruský nositel pojištění. Za těchto okolností je na stěžovateli, aby svá práva uplatnil před ruskými orgány a v případě potřeby se proti jejich postupu bránil prostředky, které mu k tomu poskytuje ruský právní řád, případně mezinárodní právo (srov. již citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2017, č. j. 1 Ads 330/2016 – 28).

IV. Závěr a náklady řízení

[38] Z výše uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 in fine s. ř. s. zamítl.

[39] O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaná byla ve věci úspěšná, nicméně právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti vůči neúspěšnému stěžovateli jí nenáleží z důvodů uvedených v § 60 odst. 2 s. ř. s.

P o u č e n í:
Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 28. června 2018

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu